

Landstingsmand omtalte, ved at forholde sig taus, uagtet Rigets almindelige politiske Tilstand i disse Aar stadig er gaaet tilbage; men hvorledes har dette efter hans Mening gode Exempel virket paa de andre Landsdeles Forsamlinger? Ja, jeg vil ikke fortælle, hvad Enhver veed af sin egen Erindring. Enhver veed, hvorledes den holsteenske Stænderforsamling ikke een, men to, tre og fire Gange har udtalt sig; den har ikke taget det mindste Hensyn til det gode Exempel, som vi have givet, og jeg holder mig overbevist om, at den, stolt af Tydslands og flere udenlandske Stormagters begunstigende Beskyttelse, vil være allfor fornem til at tage efter vort flette Exempel; det vil iøvrigt, selv om vort Exempel gaaer aldrig saa vidt, dog ikke være dette, men derimod sit eget Exempel den vil følge.

Den ærede Landstingsmand har selv indrømmet, at denne Adresse udtrykker sig med stor Forsigtighed; han kunde gjerne have sagt, med et stort Maadehold; men den ærede Landstingsmand har meent, at dens Betydning vilde især vise sig med Hensynet til Landstingets Stilling, fordi vi ved at vedtage den overskride vore forfatningsmæssige Grændser. Det er ganske sandt, at Rigsdagen ikke længere kan forlange eller erholde Oplysninger om de almindelige politiske Forhold; men den kan dog, hvad den ogsaa har gjort, yttre Dnske om at faae dem, og man har da ikke af fornemme Grunde afvist dette Dnske. Selv om nu ogsaa den Beretning fra Grundlovsindskrænkningens Tilblivelsesdage, som den ærede 2den Landstingsmand for 9de Kreds (Bjerring) meddeelte i forrige Møde, da Sagen var for, ikke havde nogen egentlig Beviiskraft, saa maa dog vel Rigsdagens tidligere Historie tale for denne Sags Lovlighed. Den ærede Landstingsmand (Andræ) bemærkede iøvrigt angaaende hiin Beretning, at den havde ikke Noget at sige, fordi de Ytringer, hvortil der sigtedes, vare falske, da Grundlovsagen første Gang var til anden Behandling, og at den derefter havde været for i to Rigsdagsamlinger, altsaa været undergivet ialt 9 Behandlinger i det andet Thing, uden at Noget

i den Retning senere der var fremkommet. Det forekommer mig imidlertid, at det ærede Medlem heri har Uret; thi han vil erindre, at, da Grundlovsagen første Gang var til anden Behandling, blev Grundlovsindskrænkningen redigeret, og at den siden maatte vedtages uforandret, da ellers de foregaaende Behandlinger vare spildte. Der har ikke været forhandlet om nogen Enkeltighed i Grundlovsindskrænkningen, og der er ikke blevet foretaget den allerminste Forandring i den, efterat den første Gang var bleven vedtagen; den Grundlovsindskrænkning, som blev vedtagen i 1853, blev uforandret lagt til Grund for de senere Forhandlinger. Selv om den derfor ogsaa til Syvende og Sidst er bleven redigeret efter en Overenskomst med Ministeriet, er det dog givet, at Ministeriets Mening ikke har fundet noget Udtryk i den af det ærede Medlem nævnte Paragraf i Grundlovsindskrænkningen, som Ministeriet jo fra Først af havde forlangt affattet paa en ganske anden Maade end den, hvori den endelig kom til at foreligge, og deraf, at den er bleven til ved en Overenskomst med Ministeriet, maa altsaa sluttes, at Regjeringen er gaaet ind paa Folkethingets Anskuelse, og ingenlunde, at Folkethinget er gaaet ind paa Regjeringens. Men jeg ansørte, som sagt, at, affect herfra, maatte, hvad der tidligere var skeet, kunne gjentages. I Folkethingsamlingen 1857 stillede jeg da selv en ganske vist unyttig Forespørgsel, fordi jeg dengang frygtede ser, at den Indrømmelsesnes Skraaplan, som man havde betraadt, aldrig skulde faae Ende, en Frygt, som siden fuldkommen har stadfæstet sig. Jeg spurgte dengang om Betydningen af den til Grundlovsindskrænkningen knyttede Forudsætning, men inddrog under Diskussionen alle de politiske Anliggender. Formanden standsede mig ikke, Regjeringen indlød sig vel ikke paa nogen Diskussion; men den var dog tilstede, hørte og svarede paa min Forespørgsel, og der gjordes ingen Indsigelse mod min Fremstillings Lovlighed. I Folkethingsamlingen 1861 stillede en anden Folkethingsmand en lignende Forespørgsel, hvori han ogsaa inddrog alle politiske